

Skånes sprutförare använder skyddshandskar

Sammanställning av enkätundersökning
genomförd vid behörighetsutbildningar
i Skåne län vintern 2006-2007

Titel: Skånes sprutförare använder skyddshandskar
Sammanställning av enkätundersökning genomförd
vid behörighetsutbildningar i Skåne län vintern 2006-
2007

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne Län

Författare: Per Modig

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne Län
Landsbygdsavdelningen
205 15 MALMÖ
Tfn: 040-25 20 00
lansstyrelsen@m.lst.se

Copyright: Citera gärna, men ange källan!

Sammanfattning

Teknik

Den vanligaste lantbrukssprutan i Skåne är en burens spruta med 12 meters ramp. Nästan hälften av alla som svarar på enkäten säger att de kör med en sådan och de flesta är av märket Hardi. Den näst vanligaste sprutan, drygt en fjärdedel av svaren, är bogserad med 24 meters ramp. Över 80% av sprutorna i undersökningen är funktionstestade. Över hälften av sprutorna har sköljvattentank, knappt hälften har preparatpåfyllare, knappt 40% har någon typ av sprutator och flervalshållare för munstycken medan mindre än en tiondel har tillsatsluft. Här finns ganska tydliga skillnader mellan olika delar av Skåne – slättbygderna har i större utsträckning extrautrustning på sprutan och större sprutor medan en större andel smala burna sprutor finns i skogs- och mellanbygd.

Observera att enkäten delades ut till deltagare på kurs och inte enbart till ägare av sprutor. Det betyder att flera sprutförare kan referera till samma spruta. Troligen gäller det i första hand större sprutor där det finns flera sprutförare och alltså bör andelen stora sprutor i verkligheten vara lägre. I undersökningen tas inte heller någon hänsyn till hur stor areal varje spruta används på. De stora sprutorna i undersökningen lär stå för en stor andel av Skånes bekämpade areal, men även med en liten spruta kan det bli stora skador, tex spill vid fyllning.

Påfyllning

När sprutförarna i Skåne fyller på preparat verkar det för det mesta göras på en bra påfyllningsplats som tål spill. Av de som svarar säger sig ca 45% stå på gödselplatta och så länge plattan är tät och spillet samlas upp och sprids över en stor, biologiskt aktiv yta är det ett bra alternativ. En fjärdedel står på platta med uppsamling, mindre än en femtedel fyller i fält och mindre än en femtedel använder biobädd. Tack och lov säger sig ytterst få stå på den känsliga gårdsplanen när de fyller på preparat. De flesta biobäddarna finns på slätten medan gödselplattor används i större utsträckning i skogs- och mellanbygd.

Arbetsmiljö

När det gäller den egna arbetsmiljön säger sig nästan alla använda handskar när sprutan fylls. Visir som skyddar både ansikte och ögon mot stänk används dock endast av ca 40% och ännu färre använder förkläde som kan ge gott skydd för huden. Mer än hälften duschar efter sprutarbetet och ungefär lika många byter ut sina handskar varje dag. Enkäten skiljer dock inte på olika handsktyper, eller hur lång arbetsdagen varit, men vissa påpekar att de använder engångshandskar.

Gårdsplanen

För att bli av med ogräs på gårdsplanen säger sig över hälften harva och så mycket som en fjärdedel spruta glyfosat. Mindre än en femtedel säger sig inte bekämpa alls, men skilladerna är stora mellan olika trakter i Skåne. Glyfosat och harv verkar användas mer på slätten och andelen som inte bekämpar är mycket större i mellanbygder, framför allt i nordöstra Skåne.

Fakta om undersökningen

För att yrkesmässigt få hantera bekämpningsmedel måste man ha en så kallad behörighet. Länsstyrelsen håller i utbildningarna som ger denna behörighet, både fyradagars grundutbildning och endags fortbildning. Av de 1215 personer som under vintern 2006-2007 deltog i fortbildningskurs med inriktning mot jordbruk, svarade 1082 personer (89%) på frågor i en utdelad enkät.

Kursort	Antal deltagare	Antal svar	Svarsfrekvens
Alnarp	112	98	88%
Hörby	182	163	90%
Sk Tranås	80	70	88%
Skurup	214	189	88%
Torrlösa	180	161	89%
Villandsgården	130	116	89%
Ö Ljungby	195	168	86%
Örum	122	117	96%
Summa	1215	1082	89%

På frågorna som gäller lantbruksspruta har inte alla svarat, det totala antalet sprutor är 1028 och de redovisade resultaten för dessa frågor är procent av antalet sprutor i undersökningen.

ANONYM ENKÄTUNDERSÖKNING

Sätt ett eller flera kryss (eller ev. inget alls) på varje avsnitt!
Lägg formuläret i anvisad låda!

> Hur bedömer Du bekämpningsbehovet?

- Tar hjälp av rådgivare från handeln Tar hjälp av annan rådgivare
 Inspektion i odlingen Tar hjälp av information på Internet

> Jag använder vid sprutning

- Vindmätare
 Naturvårdsverkets hjälpreta för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd

> Jag fyller preparat i sprutan

- I fält På biobädd På annan biologiskt aktiv mark
 På gårdsplan På gödselplatta På platta med uppsamlingstank
 Betonggolv utan särskild uppsamlingstank
 Uppvärmad biobädd i växthus

> Vid fyllning av sprutan använder jag

- Skyddshandskar Ansiktsskydd (visir)
 Förkläde Andningskydd

> Arbetsrutiner

- Jag duschar omedelbart efter sprutarbetet Jag byter handskar efter varje arbetsdag
 Använder skyddshandskar när jag arbetar med behandlat plantmaterial (växthus)
 Jag tvättar skyddsutrustningen på platta eller biologiskt aktiv mark

Var god vänd!!!!!!

> Sprutan jag använder mest:

Fabrikat: _____

- Buren Bogserad

Rampbredd: _____ m

- Sprutan är funktionstestad de senaste två åren

Sprutan är utrustad med:

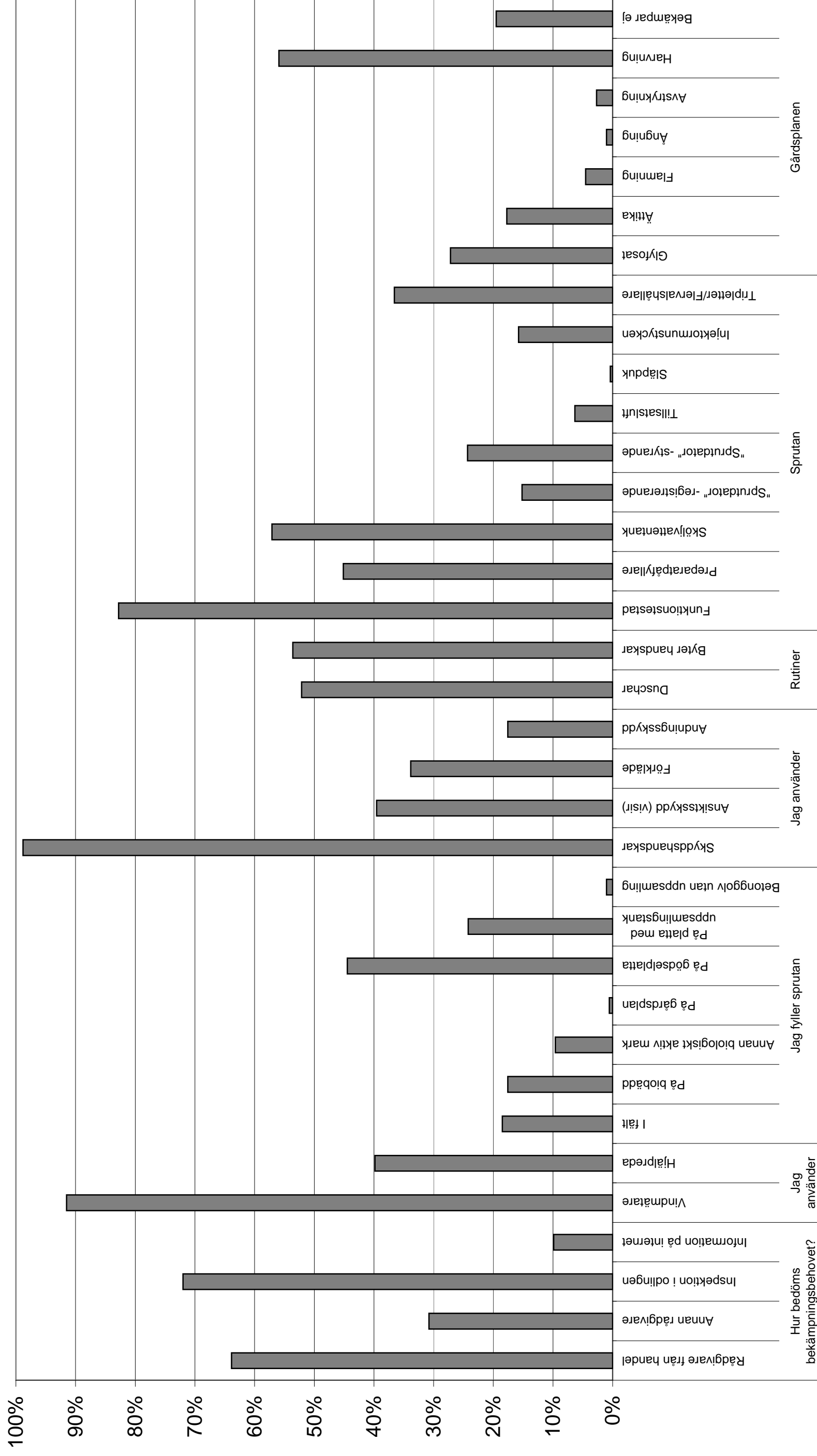
- Preparatpåfyllare Skölvattentank för invändig rengöring av spruta
 "Sprutdator" – registrerande "Sprutdator" – styrande
 Tillsatshuft Släpduk
 Injektormunstycken Tripletter/Flervalshållare

> Vad gör du på gårdsplanen?

- Sprutar ... Glyfosat (Roundup etc.) Ättika
Bekämpar med... Flaming Ångring
 Avstrykning Harvning
 Bekämpar ej

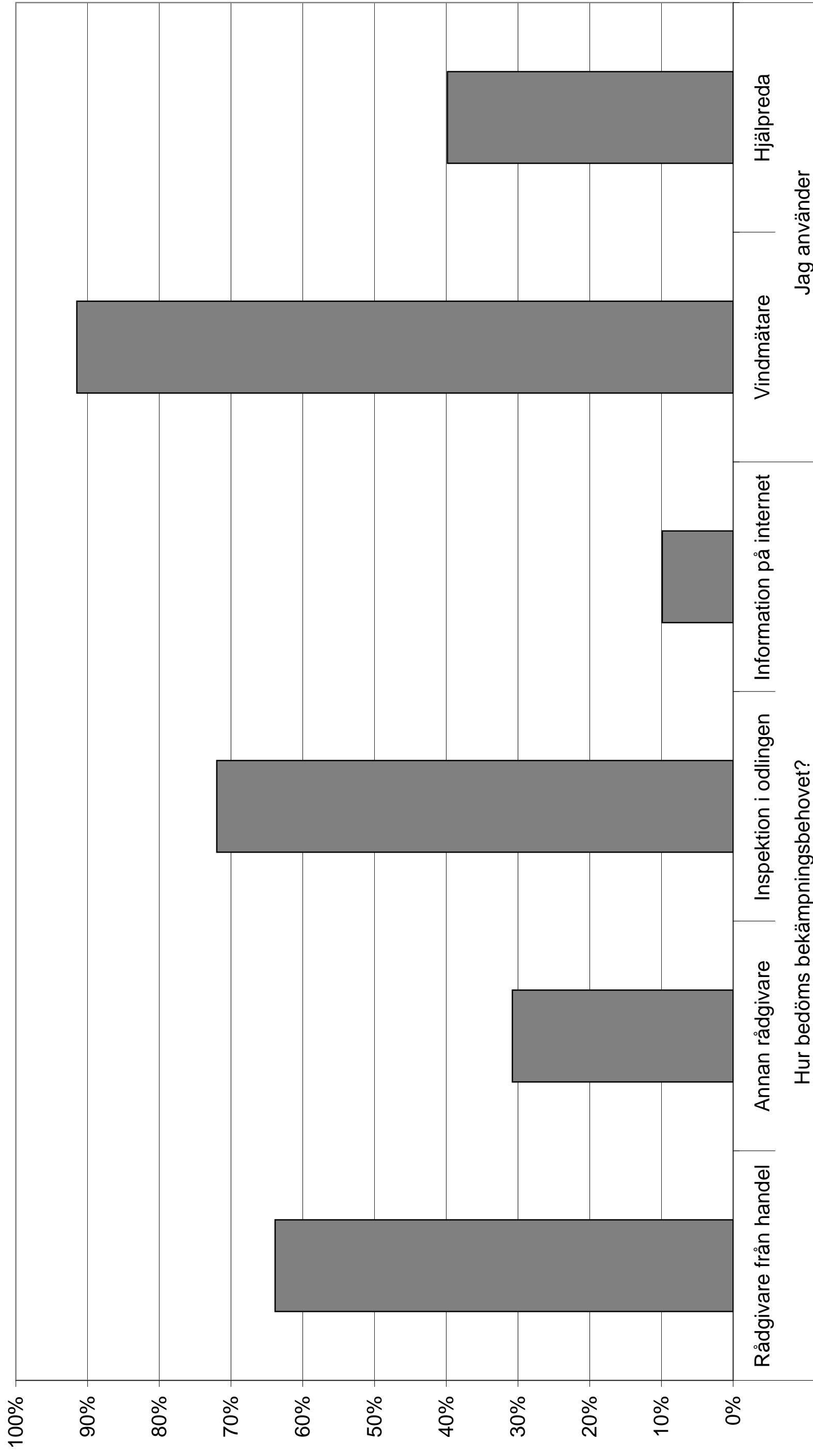
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07

Jordbruk

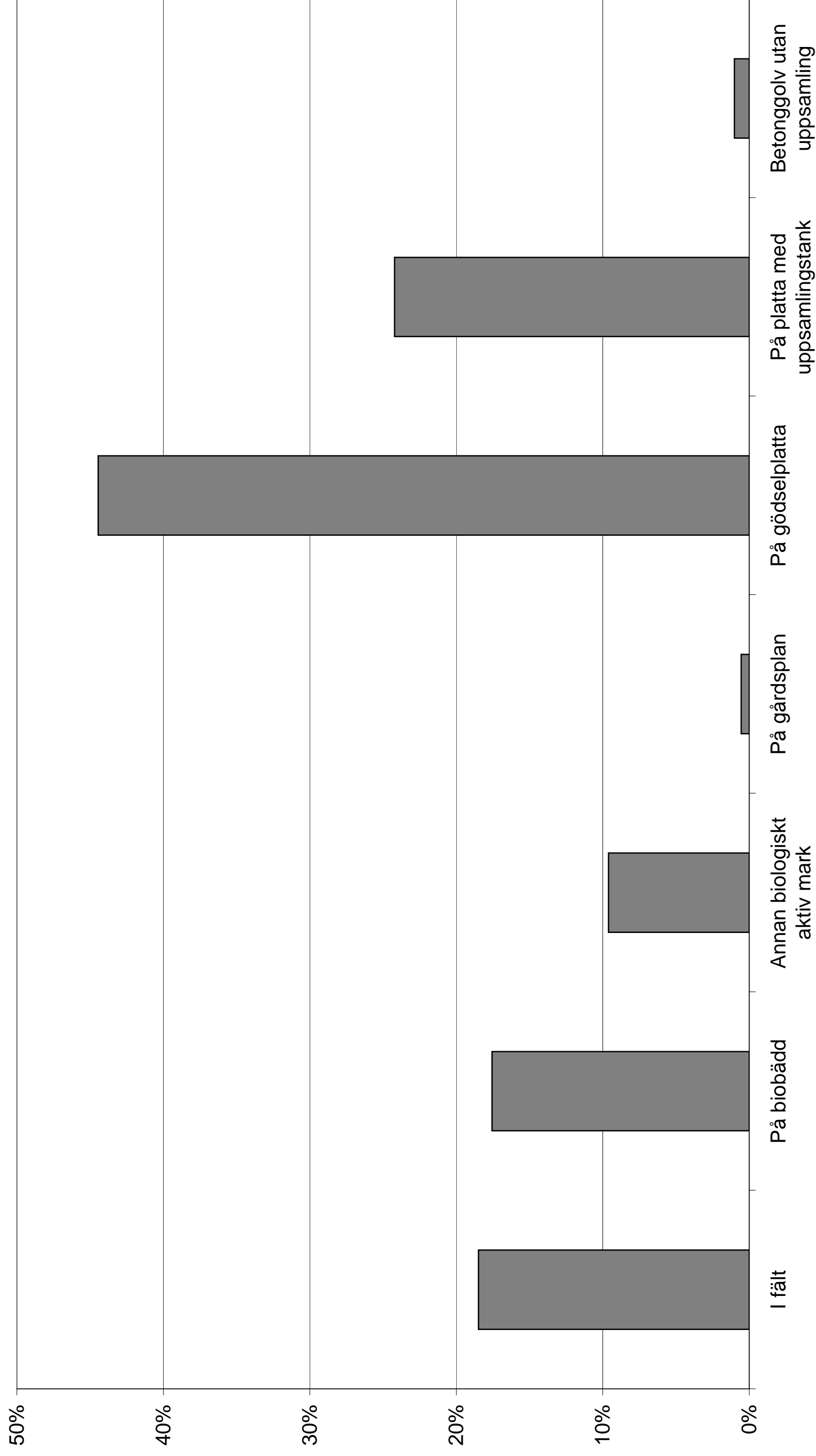

Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07

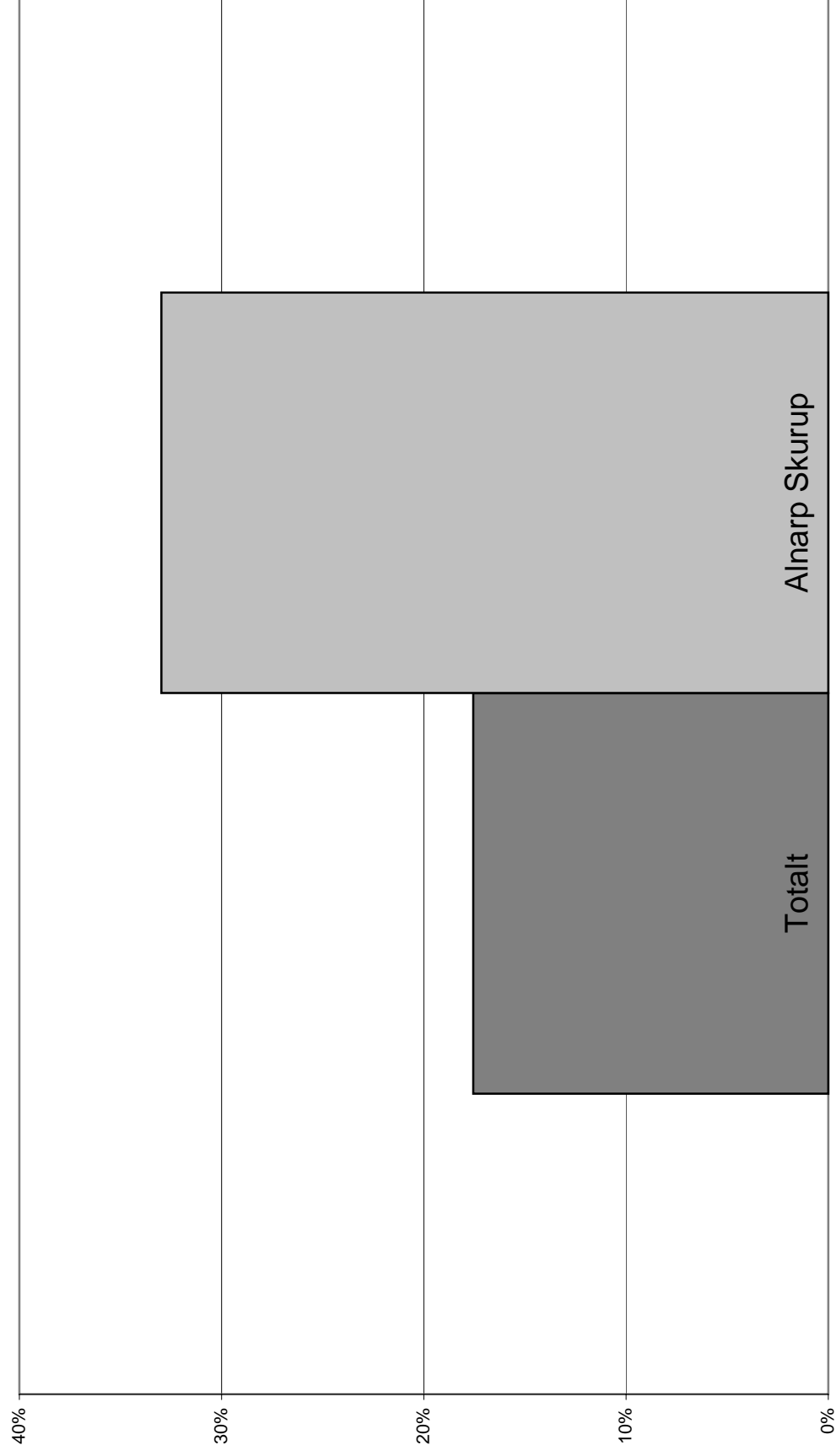
Före sprutning - Jordbruk

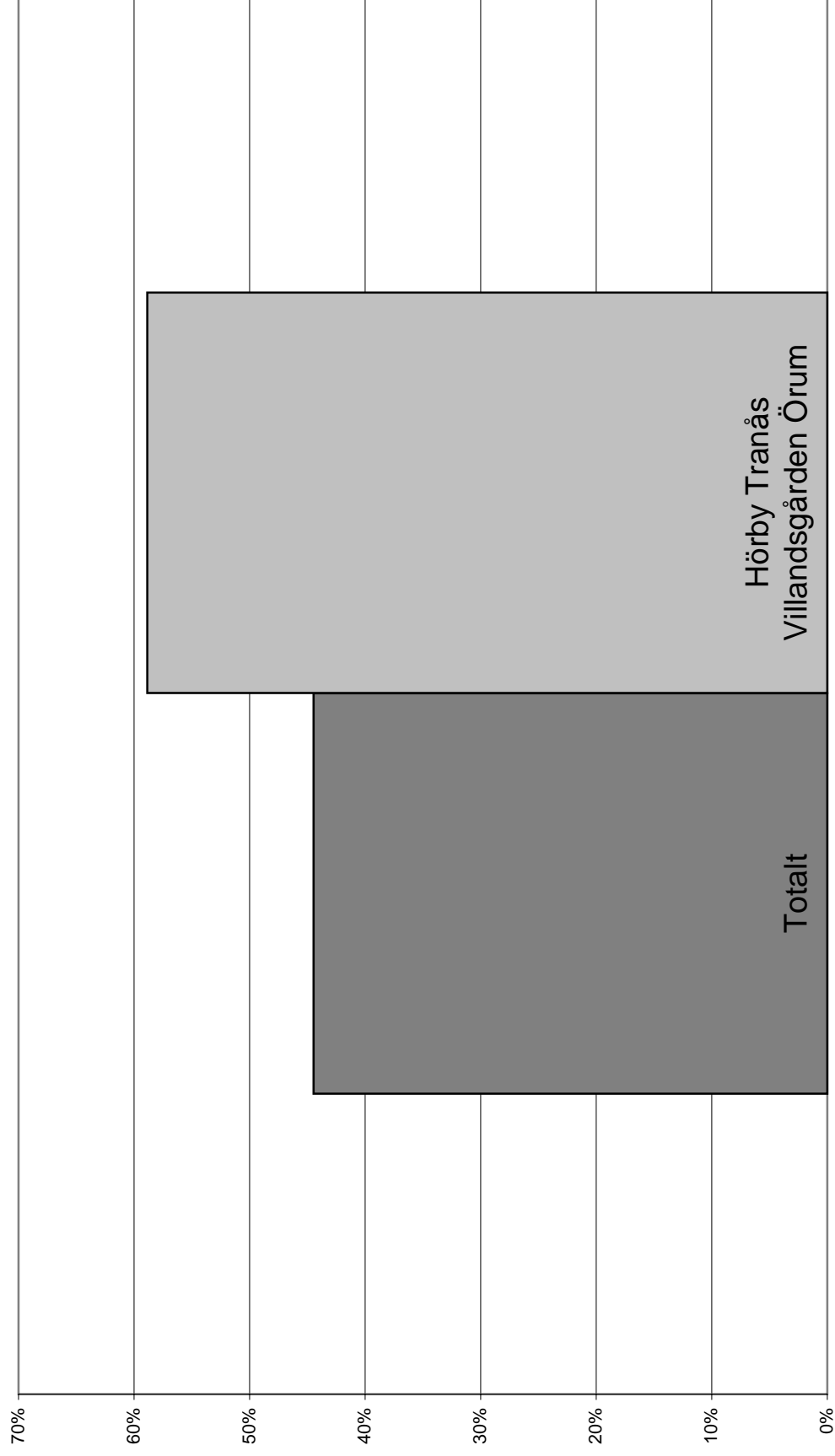
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Var fyller du preparat i sprutan? - Jordbruk

Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
"Jag fyller sprutan på biobädd" - Jordbruk

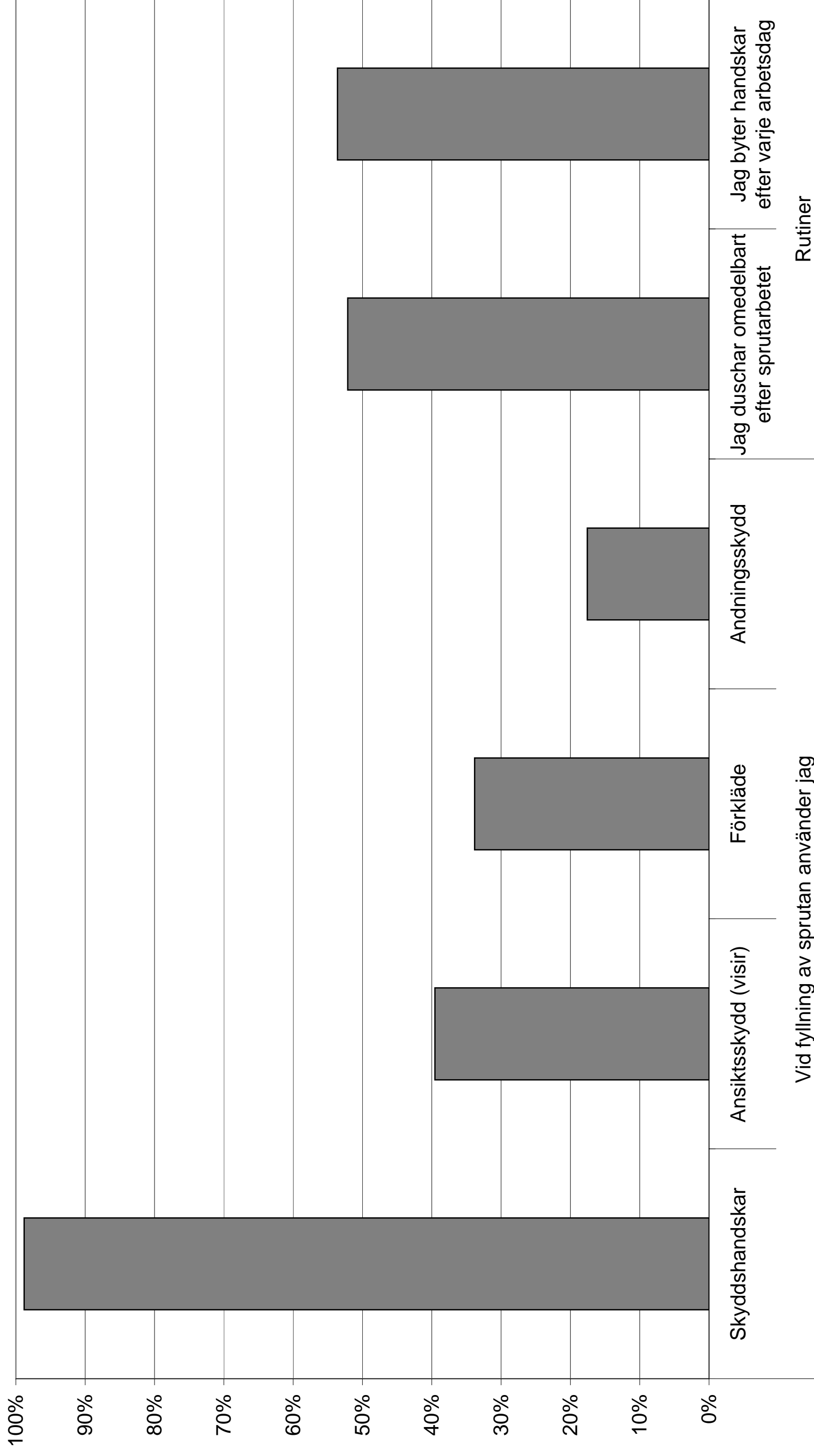

Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
"Jag fyller sprutan på gödselplatta" - Jordbruk

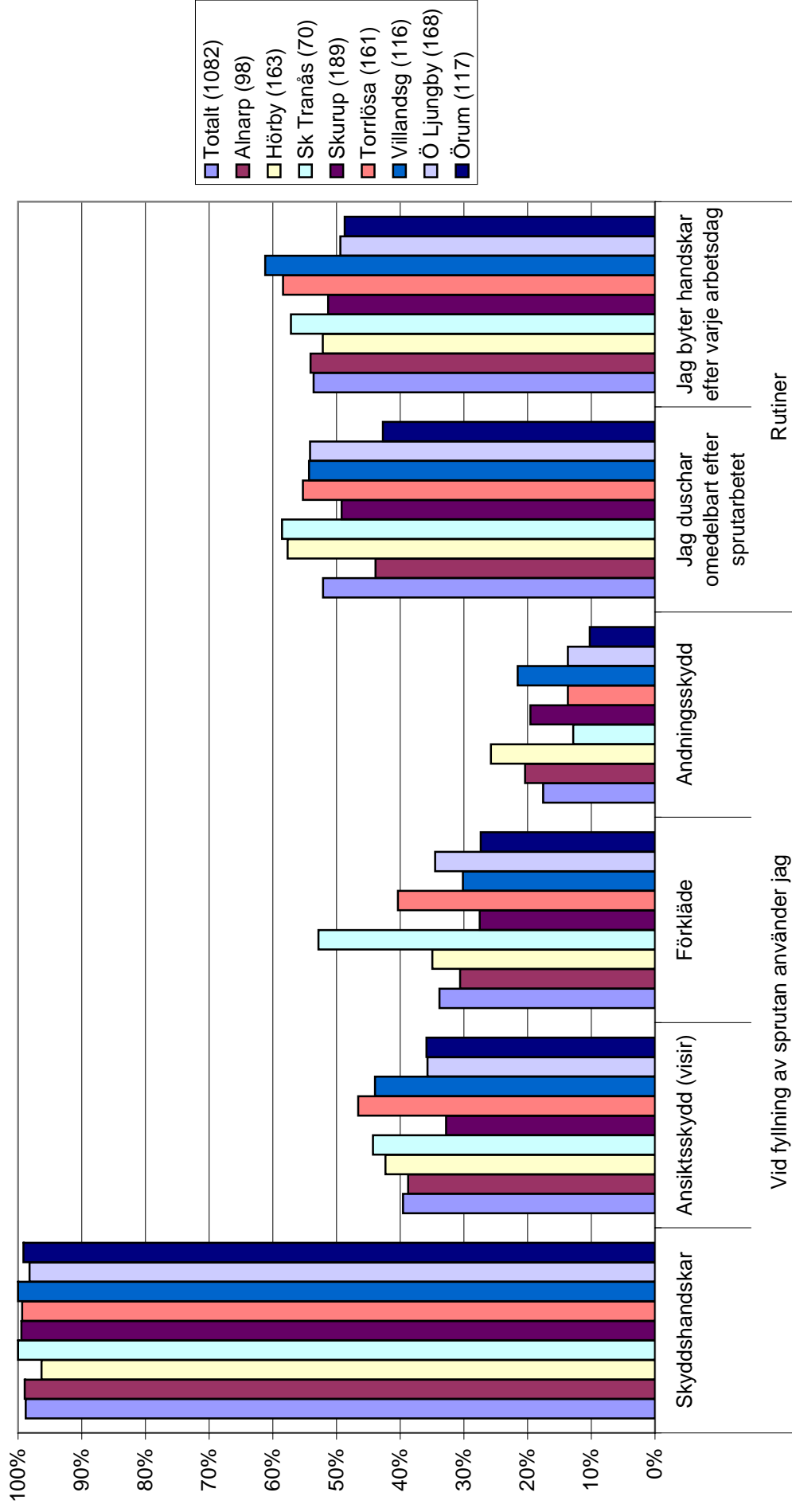
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07

Arbetsmiljö - Jordbruk

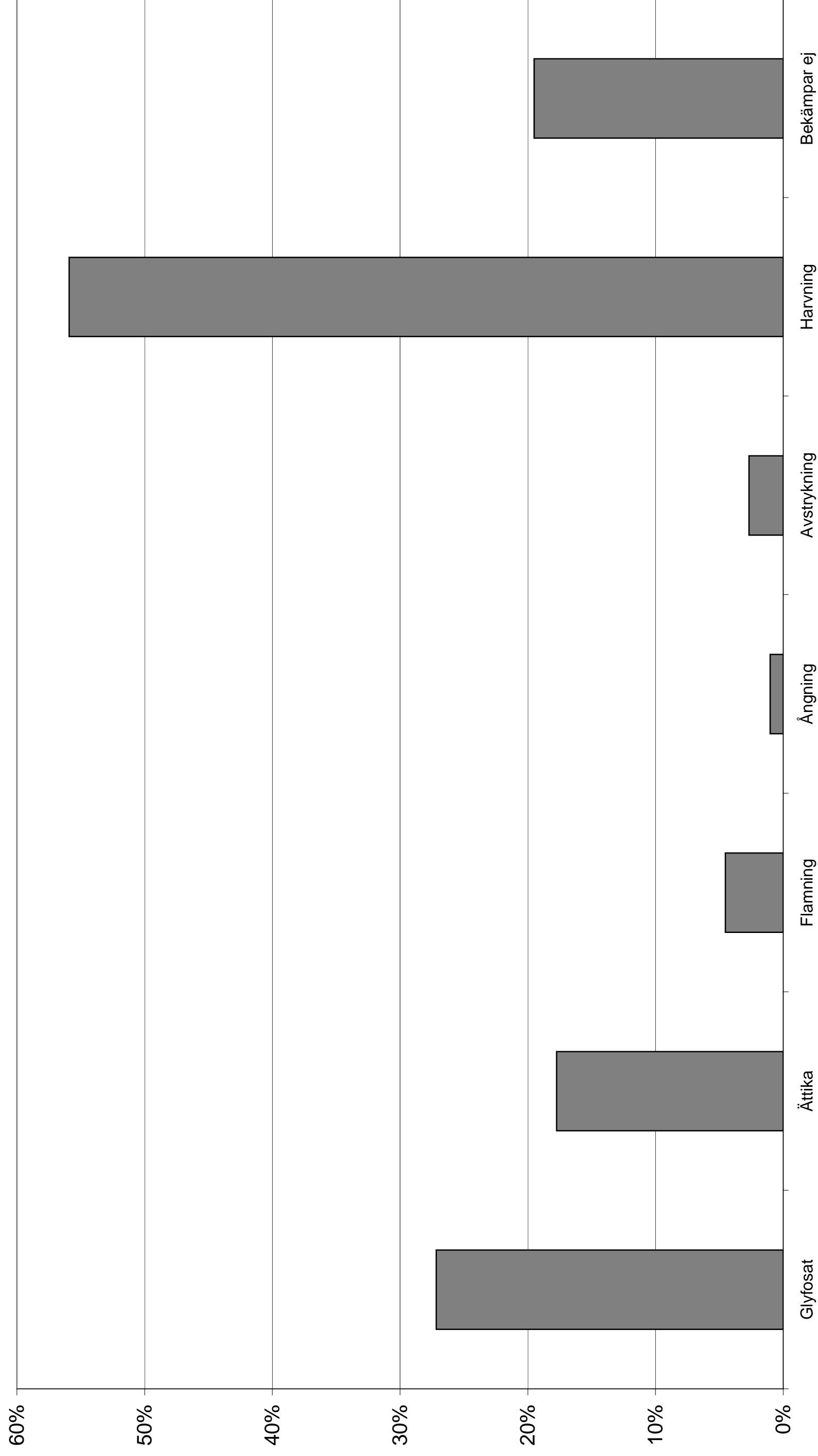

Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07

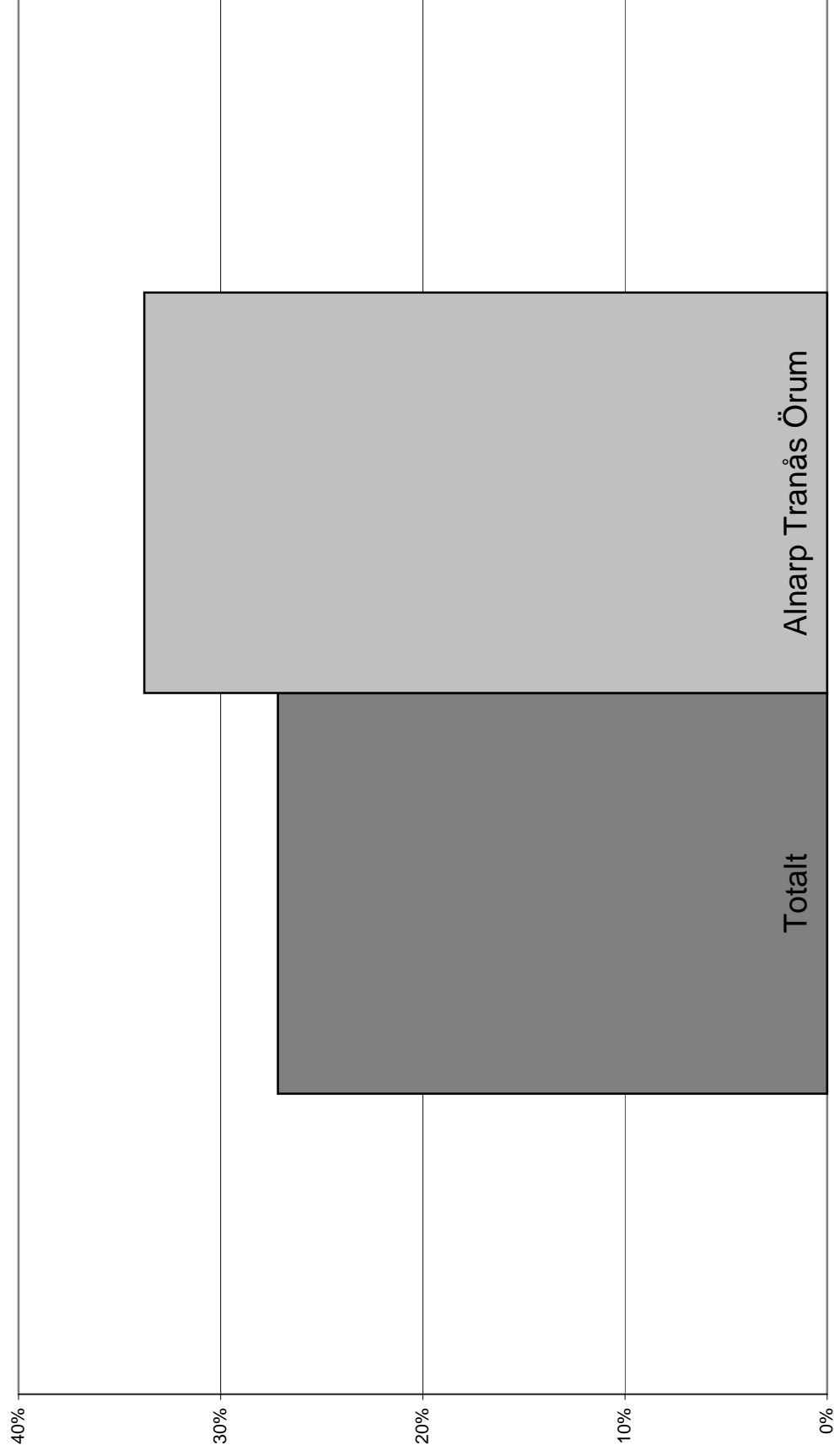
Arbetsmiljö - Jordbruk

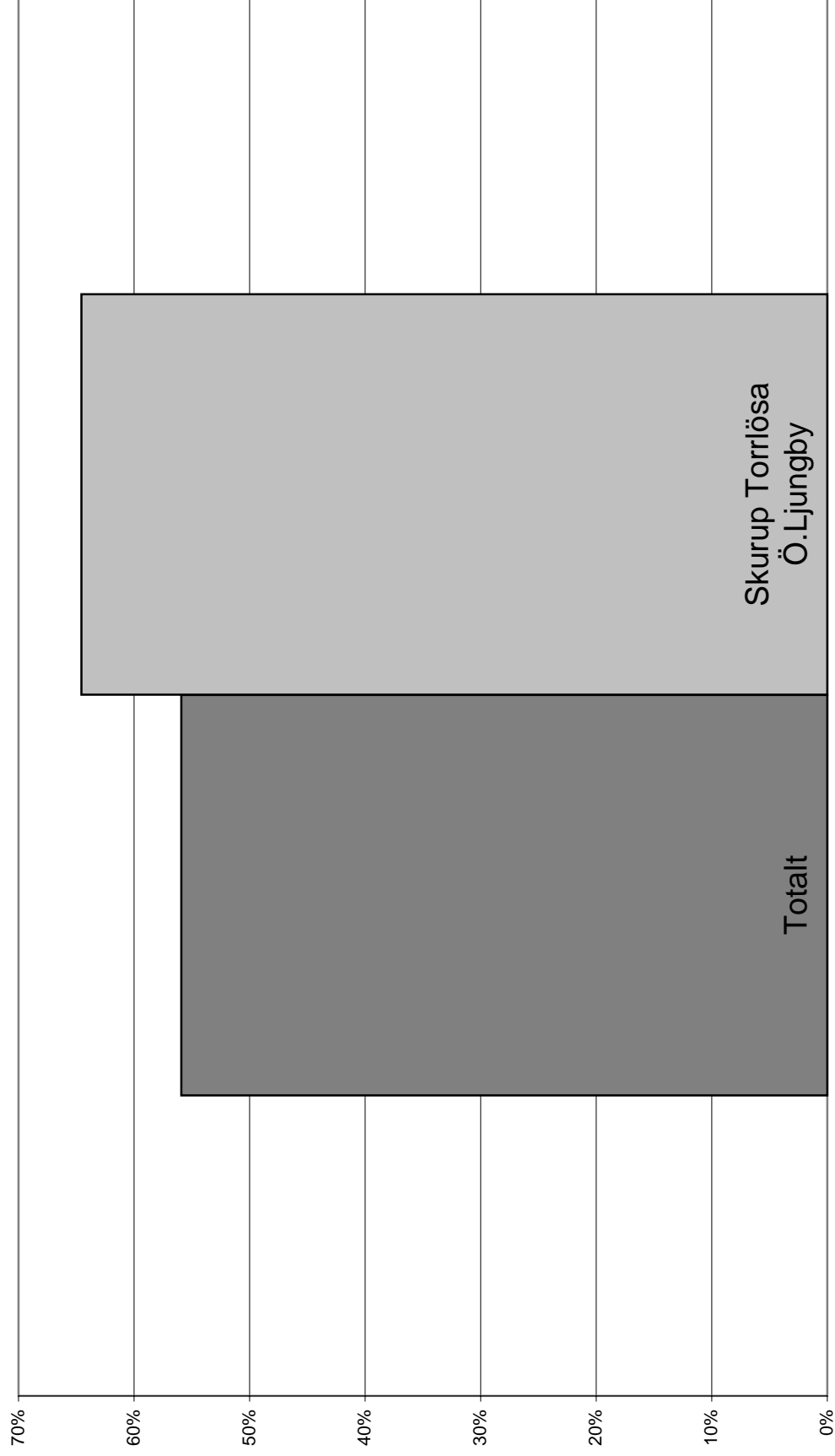
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Vad gör du på gårdsplanen? - Jordbruk

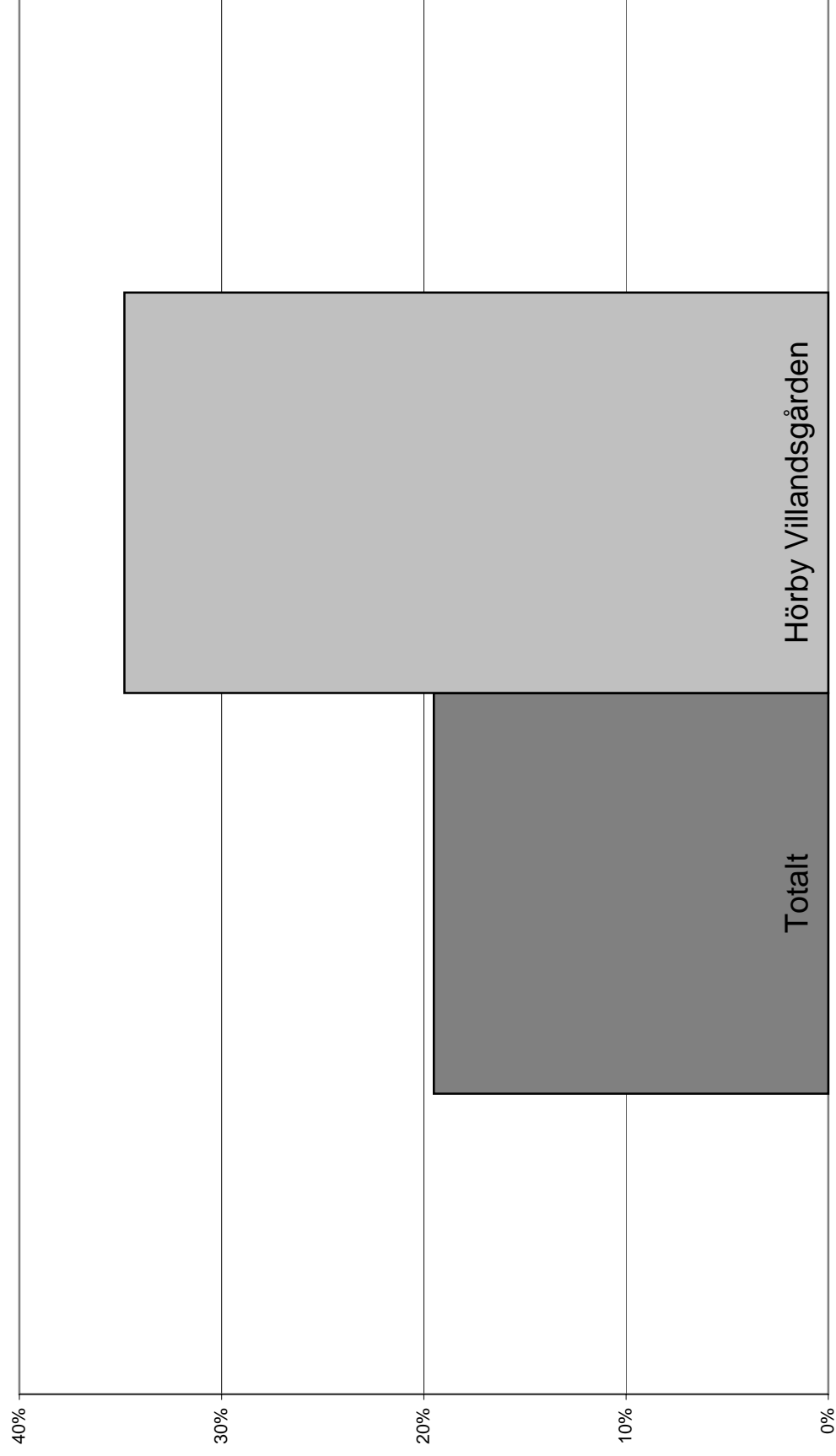
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
"Jag sprutar glyfosat (Roudup etc.) på gårdsplanen" - Jordbruk

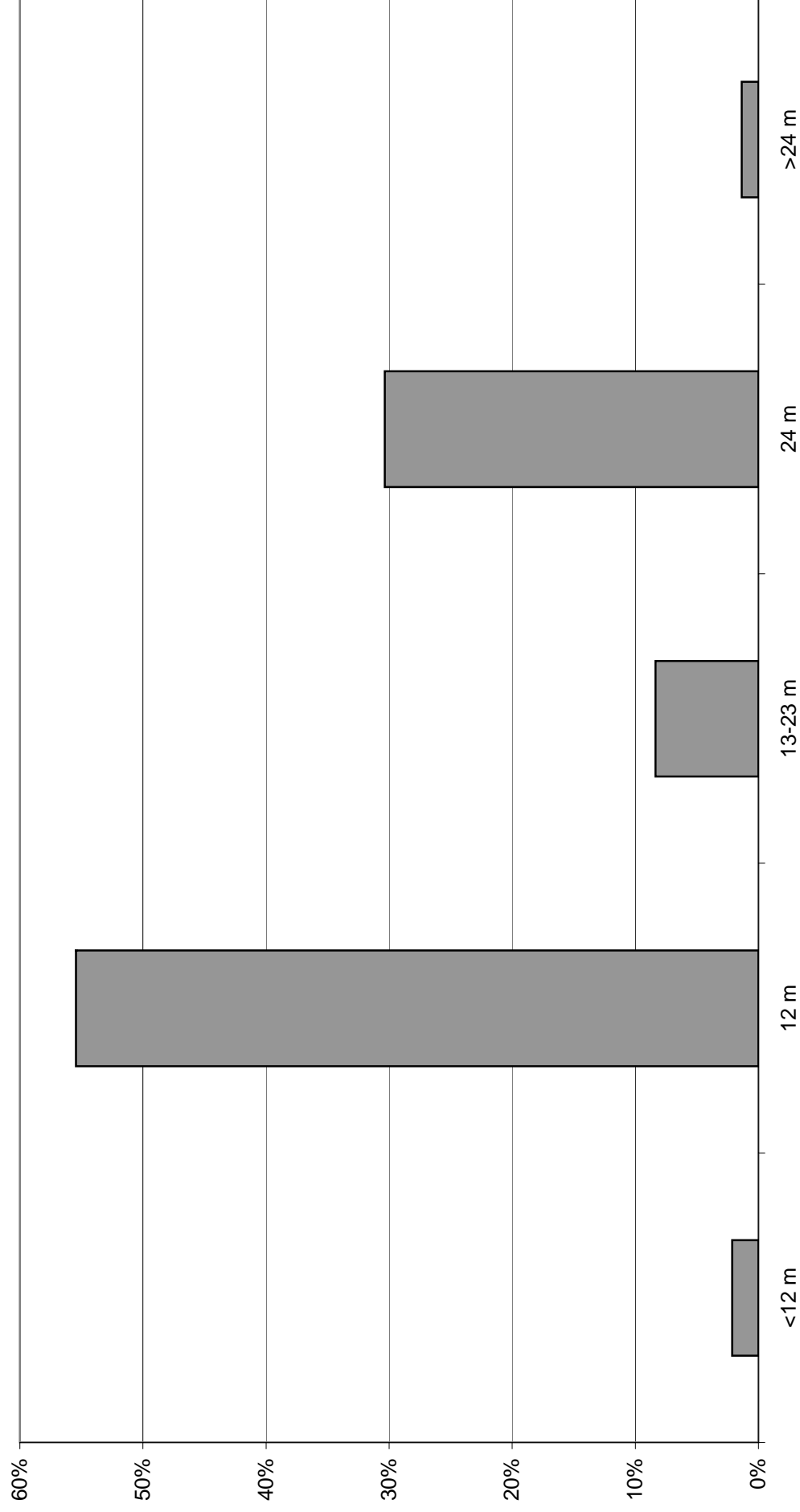
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
"Jag harvar gårdsplanen" - Jordbruk

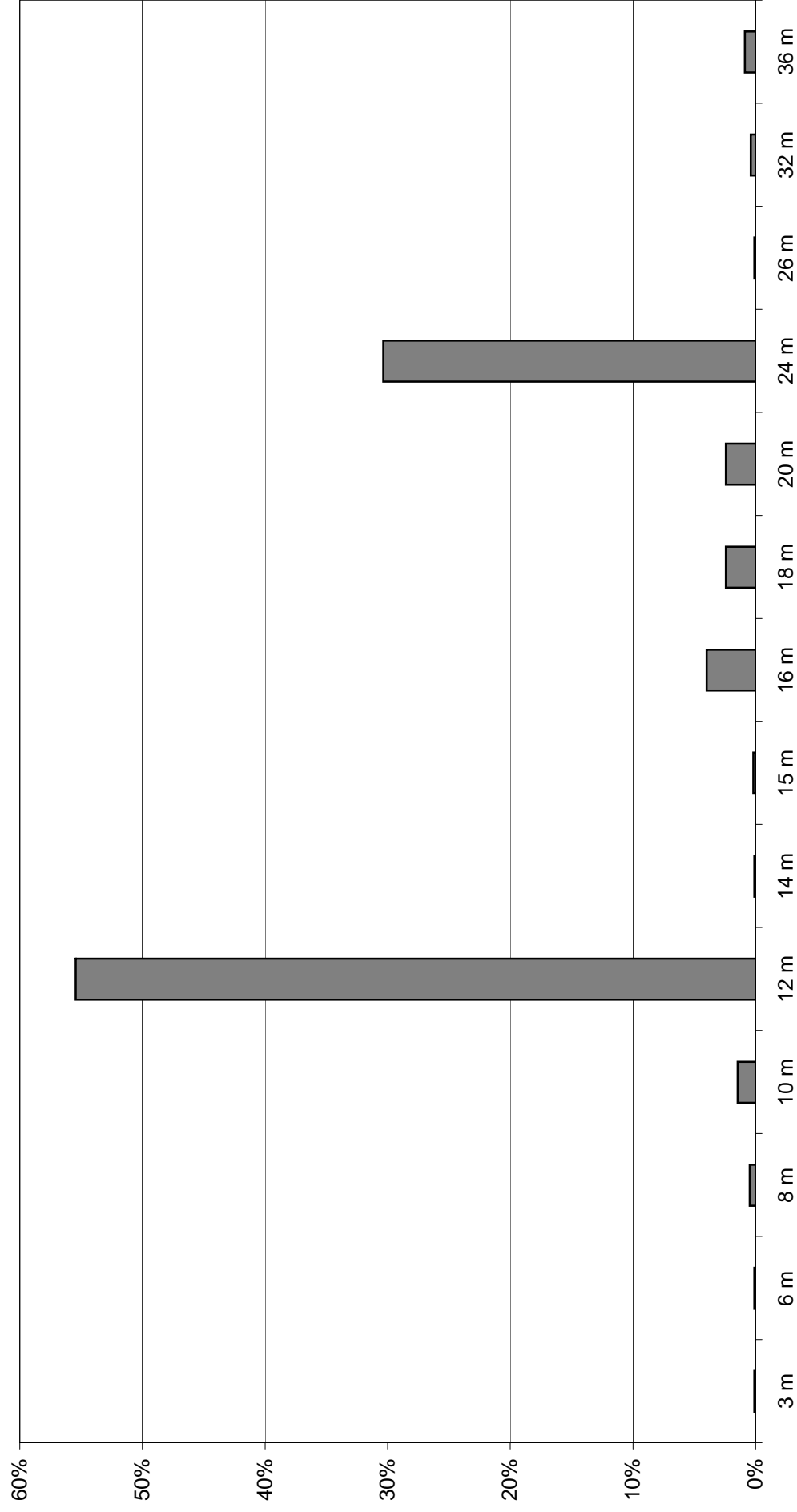
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
"Jag bekämpar inte på gårdsplanen" - Jordbruk

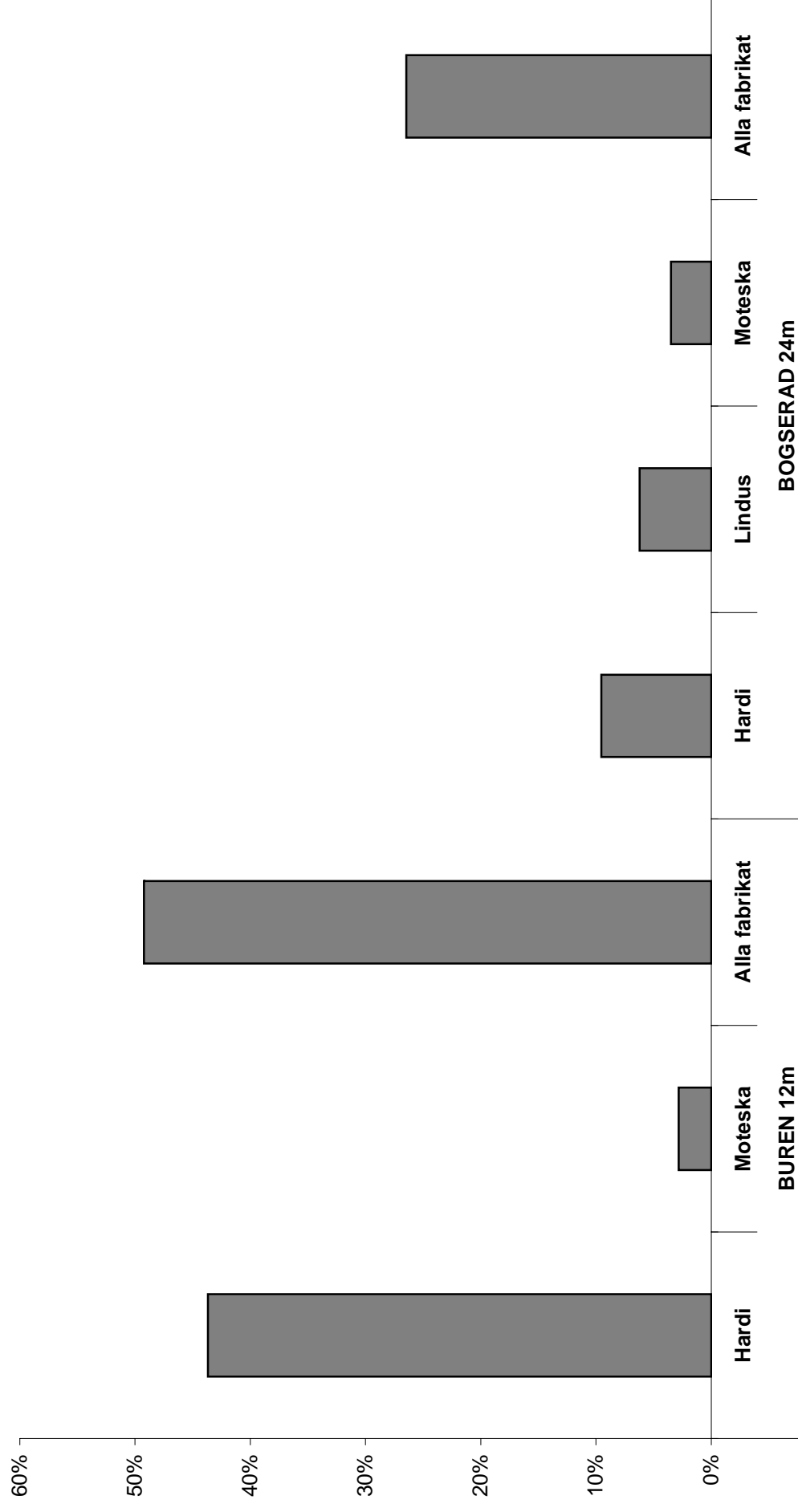
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Rampbredd på växtskyddssprutor - jordbruk

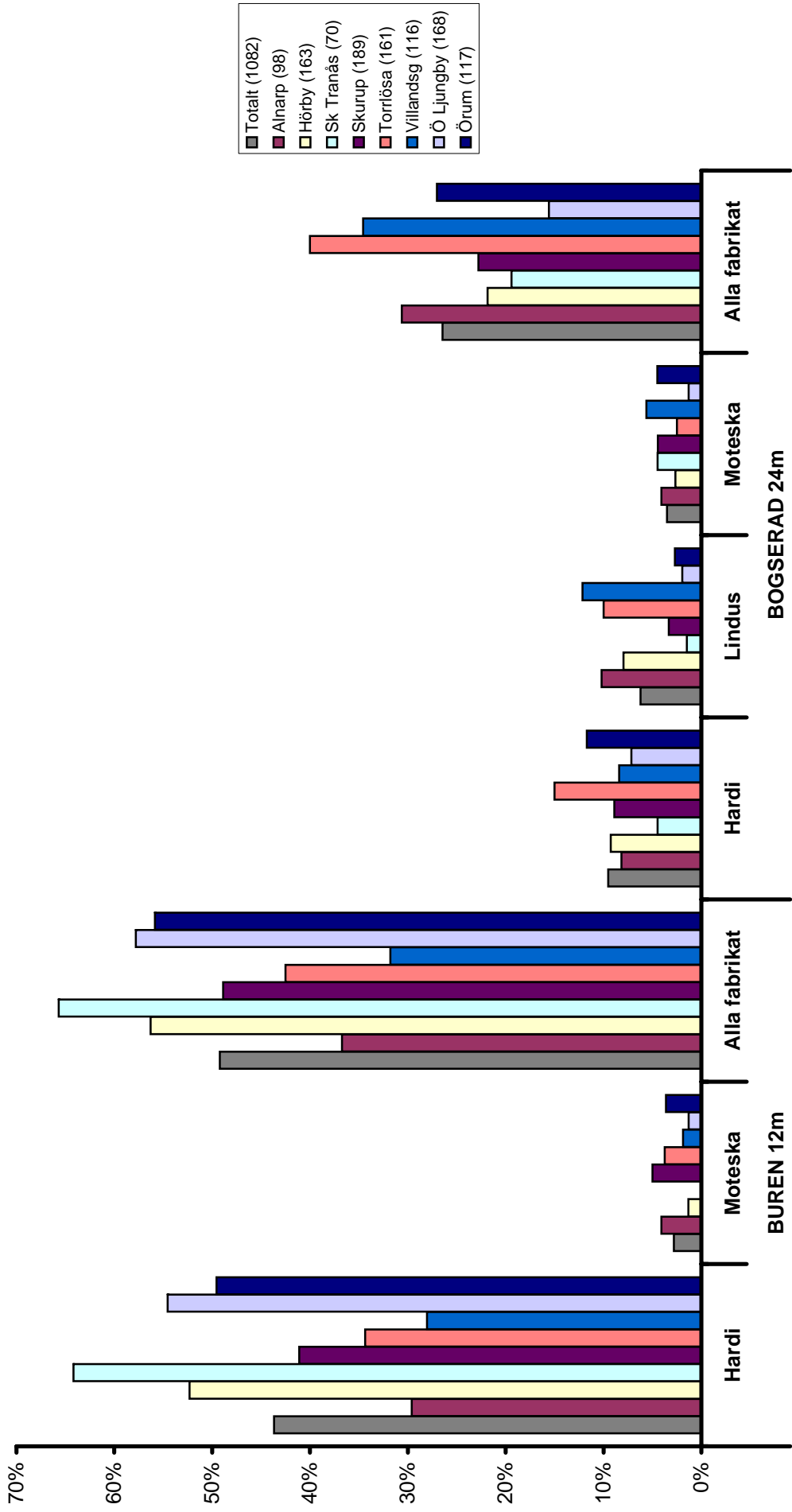
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Rampbredd på växtskyddssprutor - jordbruk

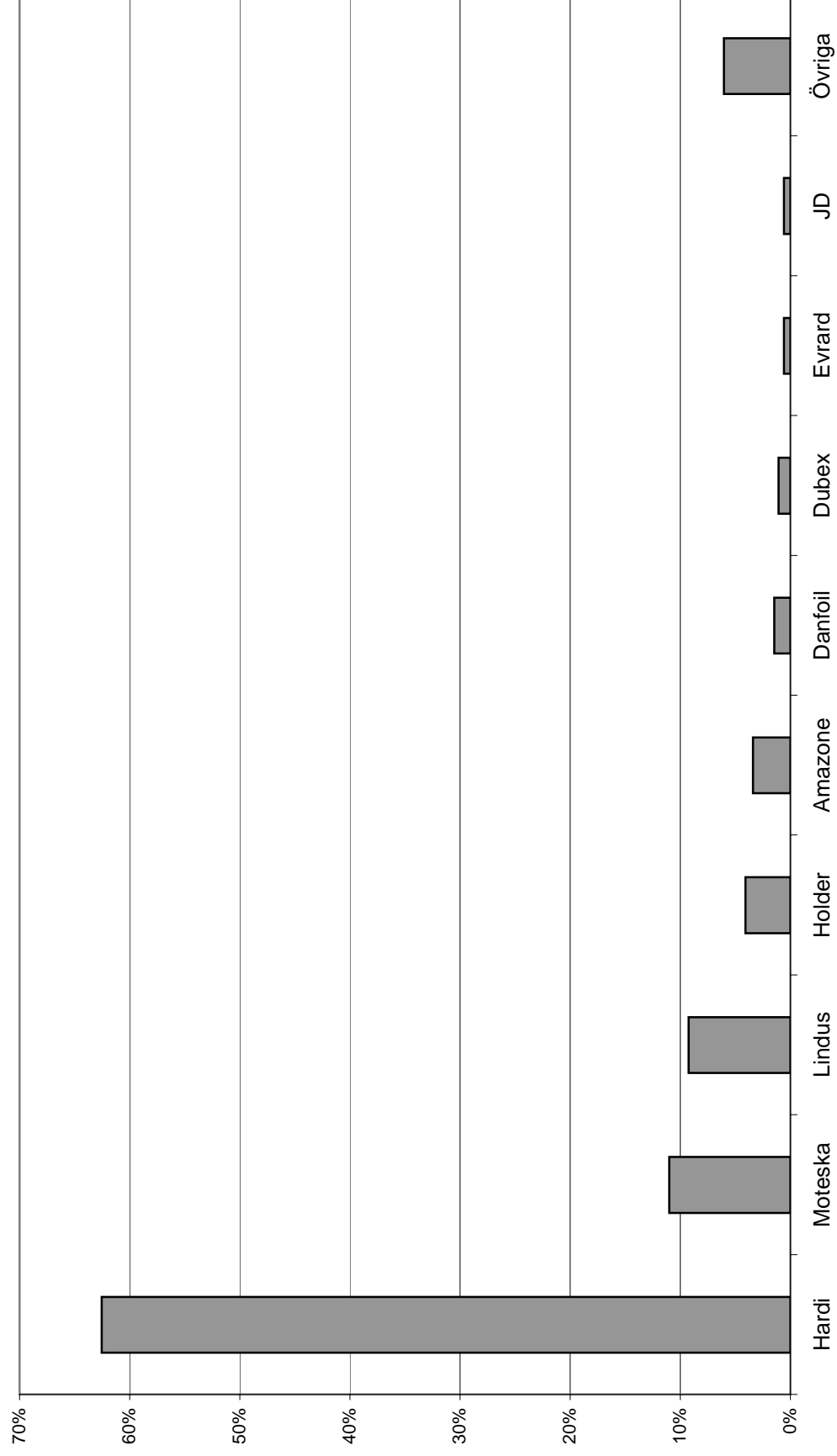
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
De vanligaste modellerna (i % av alla växtskyddsprutor - jordbruk)

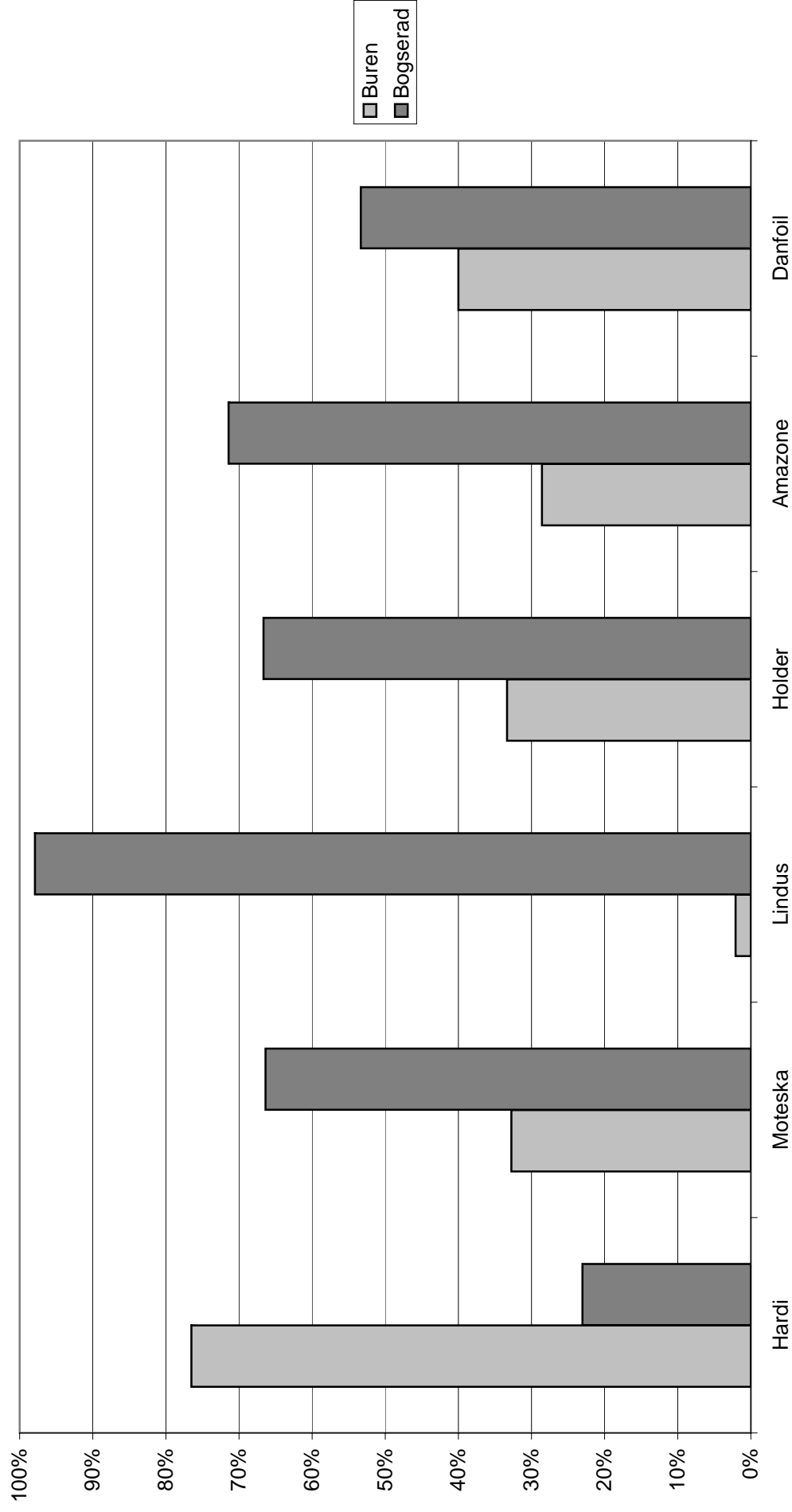
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
 De vanligaste modellerna (i % av alla växtskyddssprutor - jordbruk)

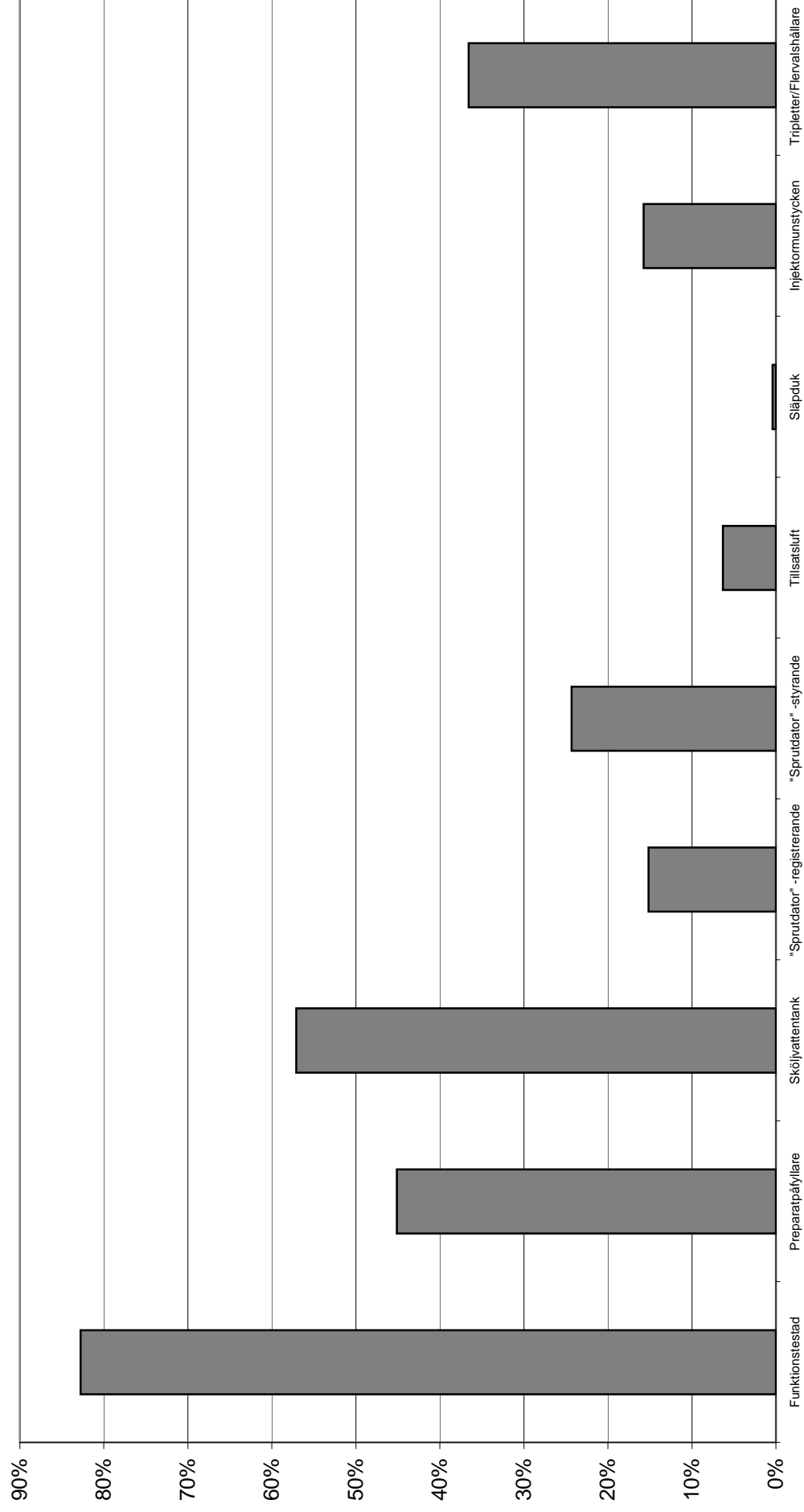
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Fabrikat på växtskyddsspruta - Jordbruk

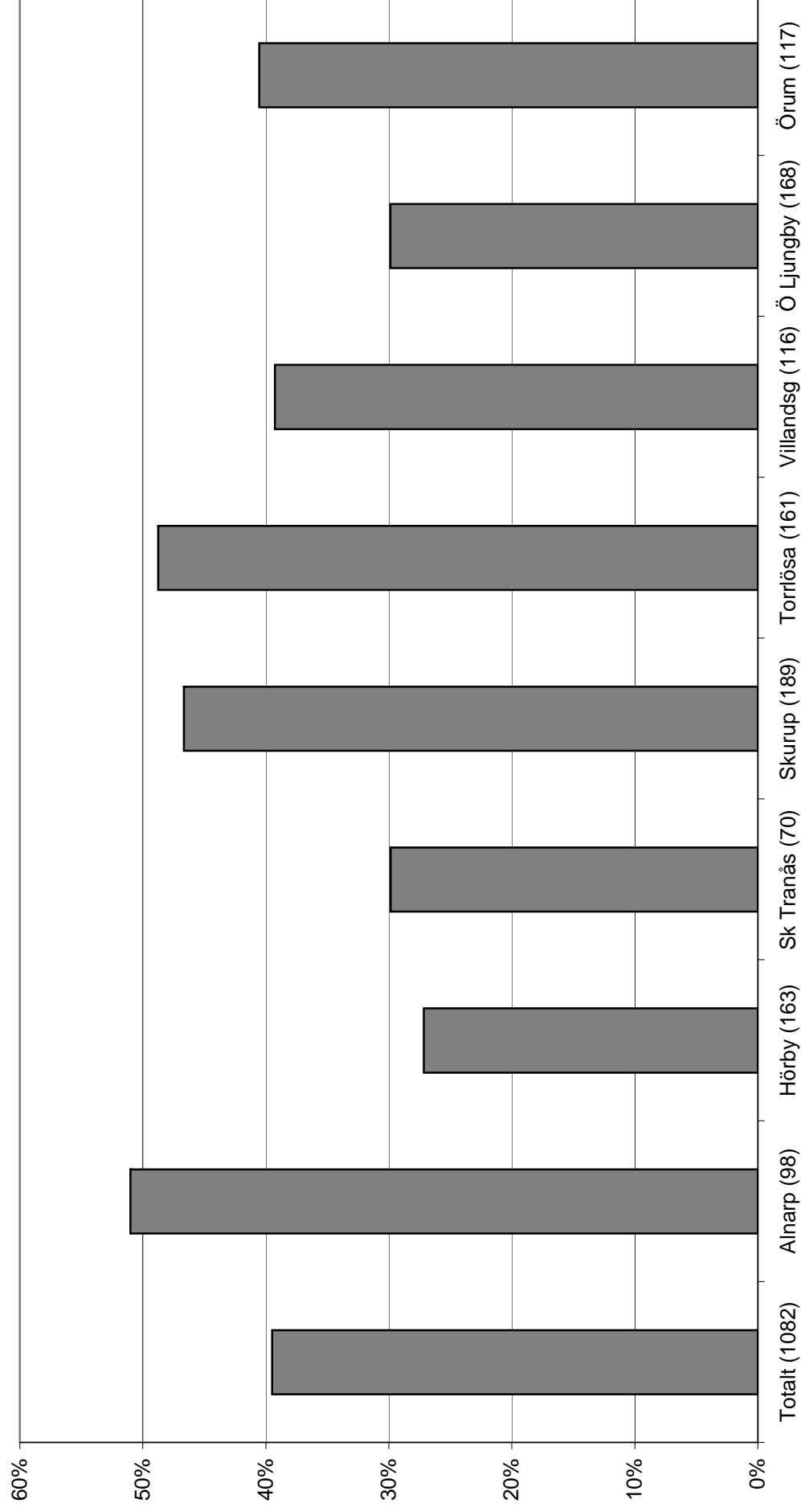
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Typ av växtskyddspruta - jordbruk

Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07 Utrustning på växtskyddsspruta - Jordbruk

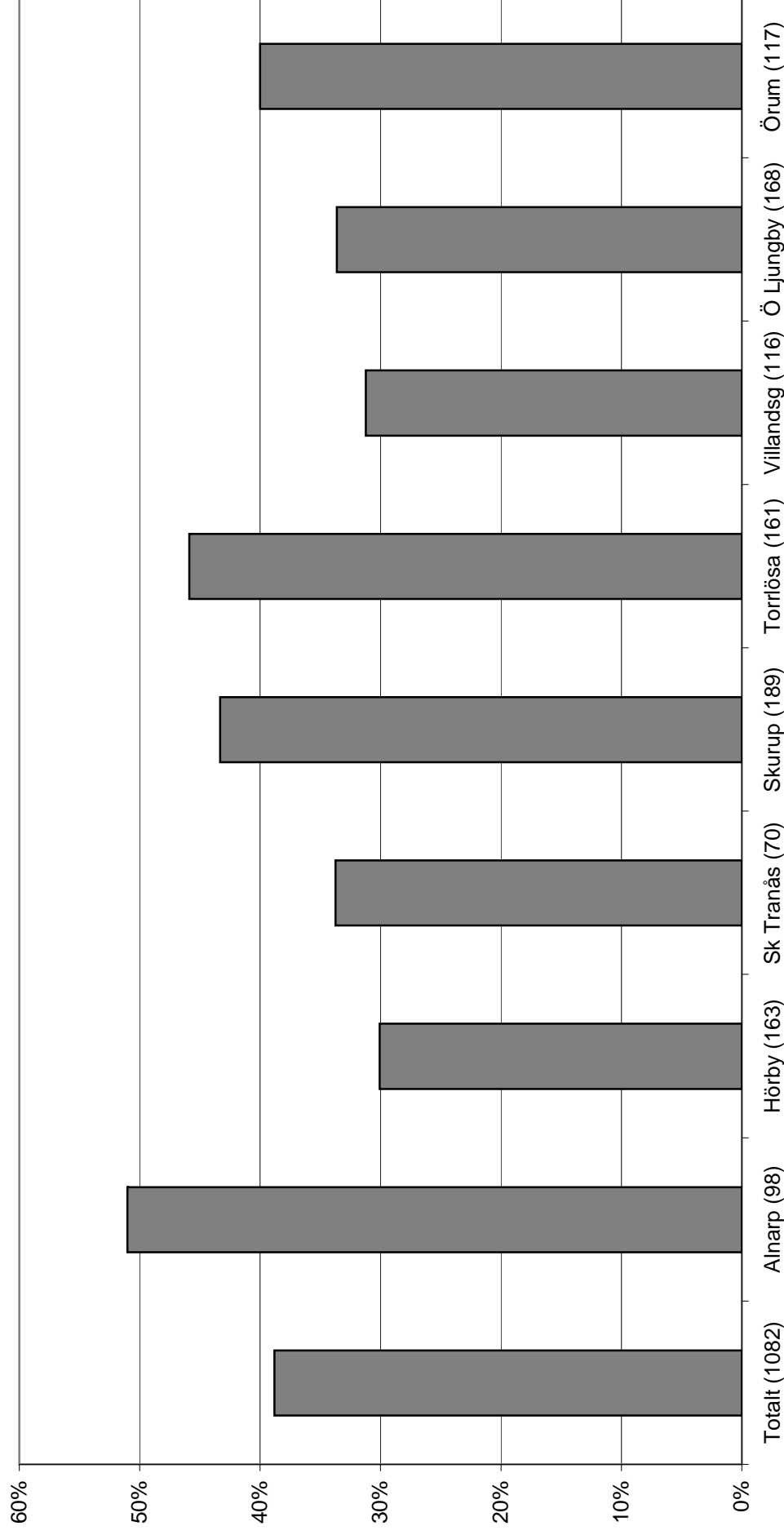
Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07
Sprutdator (registrerade och styrande) - jordbruk

Enkätundersökning vid behörighetskurser i Skåne 06-07

Extrautrustning på växtskyddspruta - jordbruk

(medelvärde av preparatpåfyllare, sköjvattentank, sprudator, injektormunstycken och tripletter)

Östra Boulevarden 62 A, 291 86 Kristianstad
Kungsgatan 13, 205 15 Malmö
Tel 044/040-25 20 00, Fax 044/040-25 21 10
Epost lansstyrelsen@m.lst.se
www.m.lst.se

www.m.lst.se